EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 6.7.2018
COM(2018) 530 final

2018/0279 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande för Österrike, Luxemburg och Rumänien att i Europeiska unionens intresse godta Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Syftet med Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn (nedan kallad *1980 års konvention*), som hittills ratificerats av 98 länder, inbegripet alla EU-medlemsstater, är att återställa status quo genom att snabbt återföra barn som bortförts eller kvarhållits olovligt genom ett system för samarbete mellan centrala myndigheter som utsetts av de avtalsslutande parterna.

Att förhindra bortförande av barn är en viktig del av EU:s politik för att främja barnets rättigheter, och Europeiska unionen är därför aktiv internationellt för att förbättra tillämpningen av 1980 års konvention och uppmuntrar tredjeländer att ansluta sig till den.

Vitryssland deponerade anslutningsinstrumentet för 1980 års konvention den 12 januari 1998. Konventionen trädde i kraft i Vitryssland den 1 april 1998.

1980 års konvention har redan trätt i kraft mellan Vitryssland och 24 av EU:s medlemsstater. Endast Österrike, Danmark, Luxemburg och Rumänien har ännu inte godtagit Vitrysslands anslutning till konventionen.

Uzbekistan deponerade anslutningsinstrumentet för 1980 års konvention den 31 maj 1999. Konventionen trädde i kraft i Uzbekistan den 1 augusti 1999.

1980 års konvention har redan trätt i kraft mellan Uzbekistan och 24 av EU:s medlemsstater. Endast Österrike, Danmark, Luxemburg och Rumänien har ännu inte godtagit Uzbekistans anslutning till konventionen.

Artikel 38.4 i 1980 års konvention föreskriver att konventionen är tillämplig mellan det anslutande landet och de avtalsslutande stater som har förklarat att de godtar anslutningen.

EU:s exklusiva befogenhet i fråga om godtagande av ett tredjelands anslutning till 1980 års konvention bekräftades av Europeiska unionens domstol, som har hörts på kommissionens initiativ.

I yttrande 1/13 av den 14 oktober 2014 från Europeiska unionens domstol bekräftades att ett godtagande av ett tredjelands anslutning till konventionen om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn som ingicks i Haag den 25 oktober 1980 omfattas av Europeiska unionens exklusiva befogenhet.

Domstolen insisterade på behovet av enhetlighet i frågan på EU-nivå för att undvika variabel geometri mellan medlemsstaterna.

Eftersom Europeiska unionen har exklusiv extern befogenhet när det gäller internationella bortföranden av barn, måste beslutet om godtagande av Vitrysslands och Uzbekistans anslutning fattas på EU-nivå genom ett rådsbeslut. Österrike, Luxemburg och Rumänien bör därför avge en förklaring om godtagande av Vitrysslands och Uzbekistans anslutning i Europeiska unionens intresse.

Österrikes, Luxemburgs och Rumäniens godtagande skulle göra 1980 års konvention tillämplig mellan Vitryssland, Uzbekistan och alla EU:s medlemsstater utom Danmark.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

När det gäller bortförande av barn är 1980 års konvention den internationella motsvarigheten till rådets förordning nr 2201/2003 (även kallad Bryssel IIa-förordningen) som är hörnstenen i EU:s rättsliga samarbete i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar.

Ett av förordningens främsta mål är att avvärja bortförande av barn mellan medlemsstaterna genom att fastställa förfaranden som innebär att barnet omgående återlämnas till den medlemsstat där han eller hon har sin hemvist. I detta syfte omfattar artikel 11 i Bryssel IIa-förordningen förfarandet i 1980 års konvention och kompletterar det genom att förtydliga vissa aspekter, särskilt hur barn ska höras, tidsfristen för att fatta ett beslut när en ansökan om återlämnande har gjorts och skälen för att inte återlämna barnet. Dessutom införs bestämmelser avseende motstridiga beslut om återlämnande som utfärdats i olika medlemsstater.

På det internationella planet stöder Europeiska unionen tredjelands anslutning till 1980 års konvention så att dess medlemsstater kan förlita sig på en gemensam rättslig ram för att hantera internationella bortföranden av barn.

Fjorton rådsbeslut har redan antagits mellan juni 2015 och december 2017 i syfte att godta anslutningen till 1980 års konvention om internationella bortföranden av barn av 20 tredjeländer (Marocko, Singapore, Ryska federationen, Albanien, Andorra, Seychellerna, Armenien, Republiken Korea, Kazakstan, Peru, Georgien, Sydafrika, Chile, Island, Bahamas, Panama, Uruguay, Colombia, El Salvador och San Marino).[1]

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Föreliggande förslag är tydligt kopplat till det allmänna mål som fastställs i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen för att skydda barnets rättigheter. 1980 års konvention syftar till att skydda barn som förts bort av en förälder från skadliga effekter och se till att barnet kan upprätthålla kontakt med båda föräldrarna, till exempel genom att säkerställa den faktiska utövningen av umgängesrätt.

Det är värt att notera kopplingen till främjandet av användning av medling i gränsöverskridande familjetvister. Direktivet om vissa aspekter på medling på privaträttens område[2] är även tillämpligt på familjerättens område inom det gemensamma europeiska rättsliga området. 1980 års konvention uppmuntrar också till att familjetvister görs upp i godo. En av handböckerna om god praxis enligt 1980 års konvention, som offentliggjorts av Haagkonferensen för internationell privaträtt, handlar om användning av medling för att lösa internationella familjetvister som rör barn som omfattas av konventionens

[1] Fjorton rådsbeslut om bemyndigande för medlemsstaterna att godta följande länders anslutning till 1980 års konvention har redan antagits: **Andorra** (rådets beslut (EU) 2015/1023 av den 15 juni 2015), **Seychellerna** (rådets beslut (EU) 2015/2354 av den 10 december 2015), **Ryssland** (rådets beslut (EU) 2015/2355 av den 10 december 2015), **Albanien** (rådets beslut (EU) 2015/2356 av den 10 december 2015), **Singapore** (rådets beslut (EU) 2015/1024 av den 15 juni 2015), **Marocko** (rådets beslut (EU) 2015/2357 av den 10 december 2015), **Armenien** (rådets beslut (EU) 2015/2358 av den 10 december 2015), **Republiken Korea** (rådets beslut (EU) 2016/2313 av den 8 december 2016), **Kazakstan** (rådets beslut (EU) 2016/2311 av den 8 december 2016) och **Peru** (rådets beslut (EU) 2016/2312 av den 8 december 2016), **Georgien** och **Sydafrika**(rådets beslut (EU) 2017/2462 av den 18 december 2017**), Chile, Island** och **Bahamas** (rådets beslut (EU) 2017/2424 av den 18 december 2017), **Panama, Uruguay, Colombia** och **El Salvador** (rådets beslut (EU) 2017/2464 av den 18 december 2017), och **San Marino (**rådets beslut (EU) 2017/2463 av den 18 december 2017).

[2] Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/52/EG av den 21 maj 2008 om vissa aspekter på medling på privaträttens område (EUT L 136, 24.5.2008, s. 3).

tillämpningsområde. På initiativ av Europeiska kommissionen har handboken översatts till alla EU-språk, utom engelska och franska, och även till arabiska för att stödja dialogen med de stater som ännu inte har ratificerat konventionen och bidra till att hitta konkreta sätt att hantera problem med internationella bortföranden av barn i förhållande till länder som inte har ratificerat konventionen.[3]

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Eftersom beslutet gäller ett internationellt avtal är den tillämpliga rättsliga grunden artikel 218 jämförd med artikel 81.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

Förenade kungariket och Irland är bundna av förordning (EG) nr 2201/2003 och deltar därför i antagandet och tillämpningen av detta beslut.

I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

• Proportionalitetsprincipen

Detta förslag har utarbetats i linje med redan antagna rådsbeslut på samma ämnesområde och går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå samstämmiga EU-åtgärder på området internationella bortföranden av barn, genom att det säkerställs att Österrike, Luxemburg och Rumänien godtar Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention inom en viss tidsram.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Samråd med berörda parter

Österrike, Luxemburg och Rumänien, som rådfrågats av kommissionen huruvida de önskar godta Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention, har avgett ett positivt yttrande.

Diskussionerna vid expertmötet den 18 april 2018 visade att det i detta skede inte förekommit några invändningar från medlemsstaterna mot Österrikes, Luxemburgs och Rumäniens godtagande av Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention.

• Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden

Eftersom konventionen med både Vitryssland och Uzbekistan redan har trätt i kraft med 24 medlemsstater ansåg kommissionen och medlemsstaternas experter att det inte behövs en särskild bedömning av situationen i de berörda tredjeländerna.

• Konsekvensbedömning

I likhet med de 14 rådsbeslut som redan antagits mellan 2015 och 2017 om godtagande av flera tredjeländers anslutning till 1980 års konvention, gör denna rättsakts karaktär att ingen

[3] https://www.hcch.net/en/publications-and-studies/details4/?pid=5568&dtid=3

särskild konsekvensbedömning genomförts. Under alla omständigheter ansågs en bedömning av situationen i Vitryssland och Uzbekistan överflödig med beaktande både av att konventionen redan är i kraft i 24 medlemsstater och att Österrike, Luxemburg och Rumänien är villiga att godta anslutningen av Vitryssland och Uzbekistan.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Det föreslagna beslutet har inga budgetkonsekvenser.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Eftersom förslaget endast avser ett bemyndigande för Österrike, Luxemburg och Rumänien att godta Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention, begränsas övervakningen av genomförandet till att Österrike, Luxemburg och Rumänien respekterar förklaringens ordalydelse och tidsramen för deponeringen och underrättar kommissionen om deponeringen i enlighet med rådets beslut.

2018/0279 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande för Österrike, Luxemburg och Rumänien att i Europeiska unionens intresse godta Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 81.3 jämförd med artikel 218.6 b,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets betänkande[4], och

av följande skäl:

(1) Ett av Europeiska unionens mål är att främja skyddet av barnets rättigheter, såsom anges i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen. Åtgärder för att skydda barn mot olovligt bortförande eller kvarhållande är en väsentlig del av denna politik.

(2) Rådet har antagit förordning (EG) nr 2201/2003[5] (nedan kallad *Bryssel IIa-förordningen*) som syftar till att skydda barn från de skadliga verkningarna av olovligt bortförande eller kvarhållande, att inrätta förfaranden för att säkerställa ett snabbt återförande av dem till den stat där de har sin hemvist samt att säkerställa skyddet för rätten till umgänge och rätten till vårdnad.

(3) Bryssel IIa-förordningen kompletterar och förstärker Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn (nedan kallad *1980 års konvention*), genom vilken det på internationell nivå inrättas ett system för skyldigheter och samarbete mellan avtalsslutande stater och mellan centrala myndigheter och som syftar till att snabbt återföra barn som bortförts eller kvarhållits olovligt.

(4) Alla unionens medlemsstater är parter i 1980 års konvention.

(5) Unionen uppmuntrar tredjeland att ansluta sig till 1980 års konvention och stöder det korrekta genomförandet av konventionen, bland annat genom att tillsammans med medlemsstaterna delta i de särskilda kommittéer som regelbundet sammankallas av Haagkonferensen för internationell privaträtt.

(6) En gemensam rättslig ram som är tillämplig mellan unionens medlemsstater och tredjeland kunde vara den bästa lösningen i känsliga fall av internationella bortföranden av barn.

---

[4] EUT C , , s. .

[5] Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (EUT L 338, 23.12.2003, s. 1).

(7) I 1980 års konvention anges att den är tillämplig mellan den anslutande staten och de avtalsslutande stater som har förklarat att de godtar anslutningen.

(8) 1980 års konvention tillåter inte att regionala organisationer för ekonomisk integration, såsom unionen, ansluter sig till den. Därför kan unionen inte ansluta sig till konventionen och inte heller deponera en förklaring om godtagande av en anslutande stat.

(9) Enligt yttrande 1/13 från Europeiska unionens domstol omfattas förklaringar om godtagande enligt 1980 års konvention av unionens exklusiva externa befogenhet.

(10) Vitryssland deponerade sitt anslutningsinstrument för 1980 års konvention den 12 januari 1998. Konventionen trädde i kraft i Vitryssland den 1 april 1998.

(11) Alla berörda medlemsstater, med undantag av Österrike, Danmark, Luxemburg och Rumänien, har redan godtagit Vitrysslands anslutning till 1980 års konvention. Vitryssland har godtagit Bulgariens, Estlands, Lettlands, Litauens och Maltas anslutning till 1980 års konvention. En bedömning av situationen i Vitryssland har lett till slutsatsen att Österrike, Luxemburg och Rumänien i unionens intresse kan godta Vitrysslands anslutning i enlighet med 1980 års konvention.

(12) Uzbekistan deponerade sitt anslutningsinstrument för 1980 års konvention den 31 maj 1999. Konventionen trädde i kraft i Uzbekistan den 1 augusti 1999.

(13) Alla berörda medlemsstater, med undantag av Österrike, Danmark, Luxemburg och Rumänien, har redan godtagit Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention. Uzbekistan har godtagit Bulgariens, Estlands, Lettlands, Litauens och Maltas anslutning till 1980 års konvention. En bedömning av situationen i Uzbekistan har lett till slutsatsen att Österrike, Luxemburg och Rumänien i unionens intresse kan godta Uzbekistans anslutning i enlighet med 1980 års konvention.

(14) Österrike, Luxemburg och Rumänien bör därför bemyndigas att deponera sina förklaringar om godtagande av Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention i unionens intresse i enlighet med villkoren i detta beslut. Övriga medlemsstater i unionen har redan godtagit Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention och bör därför inte deponera nya förklaringar om godtagande, eftersom de befintliga förklaringarna är giltiga enligt folkrätten.

(15) Förenade kungariket och Irland är bundna av Bryssel IIa-förordningen och deltar därför i antagandet och tillämpningen av detta beslut.

(16) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av detta beslut, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Österrike, Luxemburg och Rumänien bemyndigas härmed att i unionens intresse godta Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn (nedan kallad *1980 års konvention*).

2. Österrike, Luxemburg och Rumänien ska senast ... [tolv månader efter antagandet av detta beslut] i unionens intresse deponera en förklaring om godtagande av Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention, med följande lydelse:

”[MEDLEMSSTATENS fullständiga namn] förklarar sitt godtagande av Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till Haagkonventionen av den 25 oktober 1980 om de civila aspekterna på internationella bortföranden av barn, i enlighet med rådets beslut (EU) 2018/….”.

3. Österrike, Luxemburg och Rumänien ska informera rådet och kommissionen om deponeringen av sina förklaringar om godtagande av Vitrysslands och Uzbekistans anslutning till 1980 års konvention och ska meddela kommissionen texten till dessa förklaringar inom två månader från sin deponering.

Artikel 2

Detta beslut får verkan samma dag som det delges.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Österrike, Luxemburg och Rumänien.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande